

ЗВІТ
про виконання наукової теми
кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
«Актуальні проблеми історико-педагогічного знання» (0111U009198)
за 2021 рік

Керівник НДР: **Кочубей Тетяна Дмитрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини**

Назва та номер державної реєстрації НДР: **Актуальні проблеми історико-педагогічного знання (0111U009198)**

Найменування закладу вищої освіти або наукової установи: **Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини**

Терміни виконання етапу: **01.01.2021 – 31.12.2021**

Короткий зміст проекту (предмет, об'єкт, мета, основні завдання, до 20 рядків):

Предмет – становлення та розвитку історико-педагогічного знання.

Об'єкт – розвиток історико-педагогічного знання.

Мета - визначити особливості й тенденції розвитку історико-педагогічного знання.

Завдання дослідження:

1. Обґрунтувати теоретико-методологічні засади розвитку історико-педагогічного знання.
2. З'ясувати стан розробленості проблеми щодо становлення та розвитку історико-педагогічного знання.
3. Визначити тенденції розвитку-історико педагогічних процесів.
4. Розкрити особливості розвитку історико-педагогічного знання.
5. Розкрити роль історико-педагогічних персоналій у розвитку педагогічної думки.

Результати виконання попереднього (за наявності) етапу (до 10 рядків).

Відповідно до мети та завдань дослідження:

Здійснено періодизацію розвитку гігієни в контексті формування санітарно-гігієнічних норм для закладів професійно-технічної освіти України; досліджено становлення та розвиток соціальної роботи в Україні, роль жінок в історії професійної соціальної роботи: від XIX століття і до сьогодення (Хелен Перлман, Мері Річман, Берта фон Зутнер, Ярошенко Алла Олександрівна, Елізабет Фрай, Ольга Кайданова, Пеша Ірината ін.), висвітлено «жіноче питання» у поглядах Олександри Коллонтай; історію становлення інклюзивної освіти в незалежній Україні (соціально-правовий аспект); ідеї Василя Сухомлинського в контексті «Нової української школи»; питання початкової освіти у творчій спадщині українського педагога Никифора Яковича Григорієва (1883-1953 рр.); історію розвитку соціальних інститутів на українських землях в творчій спадщині П. Житецького; оприлюднено «Записки по вопросу о мерах к пресечению распространения

недозволеного обучения в северо-западном крае»; досліджено виховання і перевиховання педагогічно занедбаних дітей, історичні аспекти розвитку соціальної допомоги сільському населенню на українських землях, історико-культурні, природно-заповідні та лікувально-оздоровчі об'єкти Черкащини крізь призму інклюзивного туризму; історичні аспекти розвитку соціальної допомоги сільському населенню на українських землях.

7. Опис процесу наукового дослідження за звітним етапом (до 50 рядків).

Відповідно до мети та завдань дослідження за звітний період (2020 р.) в межах виконання наукової теми кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи «Актуальні проблеми історико-педагогічного знання» (0111U009198):

- вивчено та узагальнено *вітчизняний та зарубіжний науковий досвід* з проблематики дослідження;

- визначено педагогічні умови підготовки майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти (мотивація студентів до формування санітарно-гігієнічної культури; оновлення змісту й методики підготовки студентів; активізація підготовки інженера-педагога харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури; активізація пізнавальної діяльності майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю завдяки наповненню дисциплін фахової підготовки санітарно-гігієнічним змістом);

- розроблено модель підготовки майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти, що охоплює: мету; зміст підготовки (передбачає психолого-педагогічну, методичну підготовку); форми проведення занять; засоби контролю, самоконтролю й корекції знань, умінь і навичок студентів; компоненти, критерії, показники та рівні готовності; педагогічні умови;

- уточнено сутність понять «підготовка майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти»; структурні компоненти (мотиваційний, змістовний, діяльнісний), показники (мотивація студентів до педагогічної діяльності в цілому та до діяльності, яка пов'язана з формуванням санітарно-гігієнічної культури, якісні систематизовані знання санітарно-гігієнічної культури, сформованість у студентів розуміння збереження власного здоров'я та життя) та рівні (високий, достатній, середній, низький) готовності майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти.

Захищено дисертаційне дослідження:

Люльченко В.Г. на тему «Підготовка майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, 21 квітень 2021 р.

Центр педагогічного краєзнавства - (завідувач – д. пед. наук, професор, соціальної педагогіки та соціальної роботи Коляда Н.М.).

Мета діяльності Центру педагогічного краєзнавства – розвиток фундаментальних і прикладних досліджень із проблем педагогічного краєзнавства. Основні завдання центру: інтеграція діяльності наукових установ та вищих навчальних закладів у галузі педагогічного краєзнавства; дослідження актуальних проблем педагогічного краєзнавства та забезпечення апробації і впровадження у практику теоретико-методологічних засад педагогічно-краєзнавчої діяльності.

Упродовж звітнього періоду (2021 р.) на основі аналізу загальних підходів щодо дослідження проблем педагогічного краєзнавства охарактеризовано діяльність Науково-

дослідного центру педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування НАПН України та МОН України, створеного у 2006 р. в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. З'ясовано, що серед різних напрямів наукових досліджень утверджується регіональний підхід, що ґрунтується на висвітленні закономірностей розвитку національної освіти та педагогічної думки на маловідомих, унікальних регіональних матеріалах. Один із аспектів такого регіонального підходу є предметом досліджень педагогічного краєзнавства – галузі педагогічного знання про особливості розвитку освіти, науки, педагогічної думки, культури місцевого краю, вивчення, збереження та творче використання регіонального педагогічного досвіду в теорії та практиці сучасних освітніх закладів. Доведено, що у процесі розвитку педагогічного краєзнавства вагоме місце займає співпраця закладів вищої освіти з науковими установами Національної академії педагогічних наук України.

У 2021 р. започатковано реалізацію дослідницького проекту «Освіта, шкільництво і педагогічна думка Черкащини» (підготовка хрестоматійного видання, (<https://bit.ly/3kysctM>).

Упродовж атестаційного періоду членами Науково-дослідного центру педагогічного краєзнавства видано: монографій – 5, посібників – 24; статей у виданнях Web of Science та Scopus – 12; статей у зарубіжних виданнях – 11; статей у фахових виданнях – 46; статей у інших виданнях України – 14.

Усі наукові праці оприлюднено на сайті Інституційного репозитарію УДПУ імені Павла Тичини (<https://dspace.udpu.edu.ua/jspui>), офіційних сторінках Науково-дослідного центру педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування НАПН України та МОН України в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (<https://bit.ly/3kysctM>), фахового видання «Соціальна робота та соціальна освіта» (rsso@udpu.edu.ua) та ін.

Результати досліджень оприлюднюються у рубриці «Співпраця з НАПН» та електронному каталозі захищених дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата наук / доктора філософії (<https://bit.ly/3C43zuZ>).

Перспективи подальшого розвитку Центру – співпраця з науковими установами, що спрямовується на забезпечення інноваційного розвитку освітянської галузі, зокрема, закладів вищої освіти та їхніх науково-дослідних підрозділів, є вагомим внеском у процес інтеграції освіти і науки. з метою інтернаціоналізації освіти продовжувати співпрацю, наукове та науково-технічне співробітництво з міжнародними, закордонними закладами та організаціями.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ «ПЕДАГОГІЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО ЧЕРКАЩИНИ» (завідувач – д. пед. наук, професор, зав. кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Коляда Н.М.).

Упродовж звітнього періоду (2021 р.) членами Лабораторії розроблялися такі тематичні напрями:

– участь у реалізації інноваційного проекту – Національно-патріотичний табір для студентської молоді «Дія» (на факультеті соціальної та психологічної освіти стартує XVI тематична зміна Національно-патріотичного табору для студентської молоді «Дія» – «Україна 1991-2021: 30 років незалежності!»);

– дослідження проблеми становлення та розвитку української педагогічної біографістики (проект «Жінки в історії соціальної роботи»);

– участь у наукових заходах: «Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи» (VI Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти (19 травня 2021 р., Київ, НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) та ін.;

– участь у роботі наукових рад МОН, НАН України (Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук НАПН України; Секція 19 «Педагогіка, психологія, проблеми молоді та спорту» Наукової ради МОН України (Н.М. Коляда);

– участь у конкурсі «Молодий вчений року 2021» (29 вересня 2021 року). Серед учасників номінації «Популяризація науки: 19. Монографія (від 1 до 3-х співавторів)» –

Моргай Лілія Анатоліївна, доктор філософії, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи. На конкурс подано монографію за авторством Л.А. Моргай «Григорійв Никифор Якович (1883-1953 pp.): нариси з педагогічної та науково-просвітницької діяльності» (<https://bit.ly/3kz7wCa>).

У 2021 р. започатковано реалізацію дослідницького проекту «Освіта, шкільництво і педагогічна думка Черкащини» (підготовка хрестоматійного видання (<https://bit.ly/3kysctM>)).

Членами Лабораторії видано: монографій – 5, посібників – 24; статей у виданнях Web of Science та Scopus – 12; статей у зарубіжних виданнях – 11; статей у фахових виданнях – 46; статей у інших виданнях України – 14.

Підготовлено та опубліковано вип. 2 (7) фахового журналу «Соціальна робота та соціальна освіта» (категорія Б).

Співпраця з науковими установами:

– співпраця з Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського: участь у науково-методологічних заходах з історії освіти, що проводяться в бібліотеці: педагогічних читаннях, науково-методологічних та науково-практичних семінарах тощо;

– співпраця з відділом історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України шляхом проведення наукових заходів, підготовки наукових видань тощо. Участь у круглому столі з нагоди 95-річчя Інституту педагогіки НАПН України (проф. О.О. Кравченко, проф. Т.Д. Кочубей, листопад 2021 р.).

НАУКОВА ШКОЛА доктора педагогічних наук, професора **КОЛЯДИ НАТАЛІЇ МИКОЛАЇВНИ:** «**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ В ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ**»

Керівник наукової школи. Коляда Наталія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Упродовж звітного періоду (2021 р.) членами наукової школи розроблялися такі тематичні напрями:

1) підготовка докторів філософії із соціальної роботи в Україні (обґрунтування теоретико-методологічних основ підготовки здобувачів наукового ступеня «доктор філософії»: проф. Коляда Н.М., проф. Кравченко О.О., доц. І. В. Албул, доц. Н.В. Левченко, доц. І.О. Карпич, д.філ. Л.А. Моргай).

Здійснено аналіз освітньо-наукових програм (2019, 2020, 2021) зі спеціальності 231 «Соціальна робота» третього (освітньо-наукового) рівня, розміщених на офіційних сайтах закладів 1 наукової установи та 11 закладів вищої освіти державної та приватної форм власності. На основі узагальнення результатів науково-теоретичного аналізу з проблеми дослідження виокремлено основні шляхи удосконалення теорії і практики підготовки докторів філософії, окреслено перспективи розвитку соціальної роботи як науки і практичної діяльності;

2) соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами, д.пед.н., проф. Кравченко О.О. (розробка держбюджетної теми, 0119U103979; іменна стипендія Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук; реалізація проекту «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта» (серпень жовтень 2021 р.);

3) теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, к.пед.н. Левченко Н. В. (організатор та координатор базового тренінгу програми Молодіжний працівник в м. Умань (липень 2021 р.); учасник круглого столу «Ефективний менеджмент молодіжних центрів» Асоціація молодіжних центрів України; член ініціативної групи підготовки заявки для участі в національному конкурсі «Молодіжна столиця України» м. Умань);

4) формування соціально-психологічної готовності старшокласників до вступу до

закладів вищої освіти, здобувач ОС «доктор філософії» спеціальності «Соціальна робота» О. Р. Поліщук (узагальнення та систематизація дослідницьких матеріалів. Попереднє обговорення результатів дисертаційного дослідження на здобуття ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 231 «Соціальна робота», 15 вересня 2021 р. Захист заплановано у СВР ДФ 74.053.020, 21.12.21 р.);

Видано: навчальних посібників – 10; статей у виданнях Web of Science та Scopus – 8; статей у фахових виданнях – 32; статей у інших виданнях – 38. Отримано 6 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

З напрямку діяльності наукової школи здійснюється підготовка докторів філософії та докторів наук зі спеціальностей 231 Соціальна робота (Н.В. Левченко, О.Р. Поліщук, О.М. Таран, В.І. Бояр, Н.Т. Салата); 011 Освітні, педагогічні науки (Н.М. Поліщук).

НАУКОВА ШКОЛА доктора педагогічних наук, професора, **КОЧУБЕЙ ТЕТЯНИ ДМИТРІВНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ І ВИХОВАННЯ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ»**

Керівник наукової школи. Кочубей Тетяна Дмитрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Професійний науковий колектив започаткував свою діяльність у 2005 році над розробкою теми «Актуальні проблеми освіти і виховання: історія, сучасність, перспективи» під керівництвом доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Тетяни Дмитрівни Кочубей. Т.Д. Кочубей є членом Всеукраїнської асоціації імені В.О. Сухомлинського та Всеукраїнської асоціації істориків педагогіки, наукової лабораторії «Василь Сухомлинський і школа ХХІ ст.» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, автором понад 190 наукових праць, серед яких монографії, навчальні посібники, статті, брала участь у різного рангу наукових конференціях, зокрема і безпосередньо за кордоном.

Член редколегії періодичних видань «Проблеми підготовки сучасного вчителя», (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, категорія «Б»), внесеного до переліку наукових фахових видань України; «Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи» (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, категорія «Б»), внесеного до переліку наукових фахових видань України; «Соціальна робота та соціальна освіта» (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини).

У рамках наукової школи «Актуальні проблеми освіти і виховання: історія, сучасність, перспективи» доктора педагогічних наук, професора кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Кочубей Тетяни Дмитрівни 09 червня 2021 року проведено науково-практичний семінар «Сучасна наука: проблеми, здобутки, перспективи» з міжнародною участю.

Здійснювалося наукове керівництво 3 аспірантами (Штурба А. (011 Освітні, педагогічні науки), Рябініна М.А. (231 Соціальна робота), Ткачук Ю.В. (231 Соціальна робота), здобувачем наукового ступеня кандидата педагогічних наук (Люльченко В.) та здобувачем наукового ступеня доктора наук (Мельникова О.М. «Теорія і практика превентивної педагогічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти» на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальностей 011 Освітні, педагогічні науки (спеціалізація 13.00.07 – теорія і методика виховання);

Захистив дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук Люльченко В.Г. на тему «Підготовка майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти», спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної

освіти, 21 квітень 2021 р.

Членами наукової школи «Актуальні проблеми освіти і виховання: історія, сучасність, перспективи» у 2021 році досліджувалися проблеми:

- підготовка майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти (Люльченко Вячеслав Григорович);
- соціально-психологічні особливості маніпулятивного впливу в освітньому середовищі (Рябініна Марина Анатоліївна);
- розвиток *Soft skills* у майбутніх соціальних працівників в умовах ЗВО (Ткачук Юлія Василівна).

Люльченком В.Г. уперше визначено педагогічні умови підготовки майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти (мотивація студентів до формування санітарно-гігієнічної культури; оновлення змісту й методики підготовки студентів; активізація підготовки інженера-педагога харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури; активізація пізнавальної діяльності майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю завдяки наповненню дисциплін фахової підготовки санітарно-гігієнічним змістом); розроблено модель підготовки майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти, що охоплює: мету; зміст підготовки (передбачає психолого-педагогічну, методичну підготовку); форми проведення занять; засоби контролю, самоконтролю й корекції знань, умінь і навичок студентів; компоненти, критерії, показники та рівні готовності; педагогічні умови;

- уточнено сутність понять «підготовка майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти»; структурні компоненти (мотиваційний, змістовний, діяльнісний), показники (мотивація студентів до педагогічної діяльності в цілому та до діяльності, яка пов'язана з формуванням санітарно-гігієнічної культури, якісні систематизовані знання санітарно-гігієнічної культури, сформованість у студентів розуміння збереження власного здоров'я та життя) та рівні (високий, достатній, середній, низький) готовності майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю до формування санітарно-гігієнічної культури учнів закладів професійно-технічної освіти.

Штурбою А.О. проаналізовано нормативно-правову базу початкової освіти в Канаді, зміст організаційного та методичного забезпечення освітнього процесу канадської початкової школи; досліджено форми (стратегії) та технології навчання в початковій школі Канади, роль і місце шкільних рад в системі освіти в Канаді; підтримку здоров'я учнів в школах Онтаріо; формування глобальних компетентностей як один із канадських напрямків освіти.

Встановлено, що навчальні центри в школах Канади є ефективним та дієвим засобом активного навчання, співпраці та диференційованого підходу, а виклики сьогодення вимагають від освітньої галузі постійних змін і вдосконалень. Оновлення та реформування та оновлення канадської освіти відбувається одночасно в багатьох напрямках щоб витримати світовий рівень освіти в Канаді

Ткачук Ю.А. досліджено проблему розвитку соціальних навичок (*soft skills*) у майбутніх соціальних працівників у закладах вищої освіти. У процесі дослідження нею визначено місце соціальних навичок у системі компетентностей майбутніх соціальних працівників, встановлено взаємозв'язок *soft skills, hard skills i digital skills*, виявлено структурні компоненти навичок *soft skills* та визначено основні методи їх розвитку у майбутніх соціальних працівників.

Доведено, що їх поєднання є необхідною умовою конкурентоспроможності майбутніх соціальних працівників. Навички *soft skills* сприяють компетентнісному професійному розвитку особистості майбутнього соціального працівника. Водночас через

невичерпність переліку *soft skills* формування цих соціальних навичок є складним процесом. Наразі в українських ЗВО зміщують акценти освітнього процесу з *hard skills* на *soft skills*: від включення в освітній процес тренінгів і майстер-класів із розвитку *soft skills* (комунікативних тренінгів, тренінгів із питань готовності та самоменеджменту) до повної перебудови освітнього процесу, коли починає домінувати система проєктного або індивідуального навчання з побудови власної траєкторії розвитку професійної компетентності до її вдосконалення.

Рябініною М.А. проведено ряд емпіричних досліджень пошуку маніпулятивних проявів у міжособистісних стосунках учнів. Було обрано підлітковий вік 15-17 років, який на думку багатьох педагогів-дослідників є найбільш вразливим періодом розвитку особистості.

Проведене безпосереднє та опосередковане спостереження за 67 учнями 9-11 класів загальноосвітньої школи дало змогу зробити наступні висновки:

В кожному класі зустрічається вид маніпуляцій за типом «учень-учень». Він є найпоширенішим не тільки в школі, між учнями, а й в будь-якому іншому соціумі, де діти використовують його в міжособистісних відносинах. Маніпуляція «учень-учень» проходить за принципом «ти – мені, я – тобі» (учень дає списати іншому учневі домашнє завдання, а той, натомість, дає йому списати контрольну роботу).

Також, маніпуляції властиві при спілкуванні старшокласників з учнями молодших класів. Найчастіше воно відбувається за відомими сценаріями: залякування або заступництво (шефство).

Проведене нами дослідження дає змогу робити наступні висновки:

1) впевненість учнів в собі тісно пов'язана з креативністю мислення, зі схильністю до творчих видів діяльності;

2) учні часто самі виступають з ініціативою в соціальних контактах;

3) в учнів мають місце позитивні взаємозалежності між самооцінкою, соціальною сміливістю в пошуках соціальних контактів;

4) хлопці менш впевнені у собі, ніж дівчата відповідного віку. Вони є більш інертними, але мають схильності до дослідницької та практичної діяльності, індивідуальної роботи.

5) дівчата мають більш здібні в наочно-образному і словесно-логічних типах мислення, в схильності до роботи з однолітками, до групової діяльності.

При анонімному опитуванні учнів щодо визначення мотивації до запобігання маніпулятивних впливів, ми виокремили основні ознаки маніпулятивних проявів серед учнівства: ставлення маніпулятора до об'єктів маніпулювання як до засобу досягнення власної мети; прагнення отримати односторонню перевагу; загроза застосування сили; використання психологічної вразливості; шантажування.

Велика частина учнів (48 з опитаних) вважають, що однолітки так само маніпулюють ними. Але майже половина учнів (31 з опитаних) вважають, що є жертвами маніпулятивного поведінки з боку однолітків. Даний показник може означати психологічну незрілість учнів, їх невміння опиратися впливу маніпуляторів, не сформованість комунікативних навичок і системи цінностей.

У процесі проведення дослідження також виявлено, що для поведінки учнів-маніпуляторів характерна постійна зміна власної позиції, що свідчить про закритість, недовіру, удавання. Для учнів з вираженими маніпулятивними проявами характерні прагнення отримати бажане в поєднанні з власною скритністю, нещирістю. В результаті спостереження за процесом міжособистісної взаємодії учнів можна зробити висновок, що подібна поведінка нівелює комунікативні цінності, провокує недовіру, скритність, небажання взаємодіяти. Слід зазначити, що учні з маніпулятивною комунікативною спрямованістю неохоче йшли на взаємодію, одразу намагалися припинити маніпулювання по відношенню до них самих.

При проведенні тренінгів та рольових ігор міжособистісна взаємодія в парі «маніпулятор-маніпулятор» проходила важко, незважаючи на те, що формальні критерії вказували на ефективне спілкування. Однак коли учні з маніпулятивними проявами могли вибрати співрозмовника та контролювати його у комунікативних ситуаціях, вони відчували себе впевнено. Натомість, пари, в яких учні мали схильність до навіювання, конформізму у спілкуванні, були інформаційно відкриті, їм легко вдавалося досягти комфортного рівня взаєморозуміння, безконфліктного спілкування.

Перспективою для подальших досліджень є розробка та впровадження тренінгових програм для профілактики маніпулятивних проявів у міжособистісних стосунках учнів шкіл, а надання методичної допомоги спеціалістам, які стикаються з даною проблемою.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями (надати загальну інформацію про стан міжнародного наукового співробітництва установи: характеристика основних напрямів міжнародного наукового і науково-технічного співробітництва, приклади їх успішної реалізації та перспективи розвитку) (до 20 рядків).

Кочубей Т.Д., доктор педагогічних наук; професор; професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи є член Всеукраїнської асоціації імені В.О.Сухомлинського та Всеукраїнської асоціації істориків педагогіки; колективним членом Міжнародної Асоціації шкіл соціальної роботи (International Association of Schools of Social Work (IFSW), Австралія, Мельбурн); колективним членом Товариства істориків освіти Великої Британії (History of Education Society (UK), Велика Британія, Ліверпуль);

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Коляда Н.М. є членом редколегії журналу «Social Work and Education» – міжнародного рецензованого журналу відкритого доступу.

Викладачі кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи є: Членами Міжнародної Асоціації шкіл соціальної роботи (IFSW) International Association of Schools of Social Work (Австралія, Мельбурн).

Викладачі кафедри Гончар І. Г., Ісаченко В. П., Карпич І. О., Моргай Л. А., Жеребко І. А. пройшли науково-педагогічне стажування «Theoretical foundations of teaching in modern conditions» ISMA University of Applied Sciences (Riga, Latvia). (лютий-березень 2021 р).

Д.п.н., проф. Кочубей Т. Д. пройшла стажування в Інституті Міжнародних Досліджень Дрездена (сертифікат № IFC-IISD 00879, 04.01.2021- 04.04.2021, 180 год.)

К.п.н., доц. Полехіна В. М. пройшла Міжнародне стажування у Західно-Фінляндському Коледжі, з 1 жовтня 2021 р. по 12 листопада 2021 року (Сертифікат 081321-029 від 12. 11.2021 р. «IIASC» and West Finland College, Huitinen. Мета міжнародного стажування – підвищення наукового рівня, індивідуально-особистісне та професійне самовдосконалення шляхом розвитку м'яких/надпрофесійних навичок на основі кращих міжнародних інноваційних практик.

№ з/п	Показники	Виконано (за результатами НДР), одиниць
1.	Публікації виконавців (авторів) за тематикою НДР:	
1.1.	Статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних:	
	- Scopus	4
	- Web of Science	2
	- Index Copernicus	16

1.2.	Публікації в матеріалах конференцій, що входять до наукометричних баз даних Scopus та/або Web of Science (або Index Copernicus для суспільних та гуманітарних наук)*	2
1.3.	Статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України:	24
	з них: в журналах з особливим статусом (рекомендовані секціями)**	
1.4.	Публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України (крім тих, що увійшли до п. 1.2.)	38
1.5.	Монографії та розділи монографій, опубліковані за рішенням Вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи)	2
1.6.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) в іноземних видавництвах	4
1.7.	Підручники, навчальні посібники України	7
1.8.	Словники, довідники	-
2.	Підготовка наукових кадрів:	
2.1.	Захищено докторських дисертацій за тематикою НДР	-
2.2.	Захищено кандидатських дисертацій за тематикою НДР	1
3.	Охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності, створені за тематикою НДР:	
3.1.	Отримано патентів України	-
3.2.	Отримано свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір	6
3.3.	Отримано патентів інших держав	-
4.	Участь з оплатою у виконанні НДР (штатних одиниць/осіб):	
4.1.	Студентів	-
4.2.	Молодих учених та аспірантів	-

10. Перелік виконавців:

науково-педагогічні працівники кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

11. Бібліографічний перелік монографій, підручників, посібників, словників, довідників, наукових статей, інших публікацій; подані заявки та отримані патенти; теми захищених дисертацій.

Монографії в Україні

1. Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика: колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В. П. Ісаченко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. – 176 с.

2. Теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців мистецького профілю: колективна монографія / Д. І. Балдинюк, О. Д. Балдинюк, З. М. Сирота, В. М. Сирота; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Умань: Видавець «Сочинський М. М.», 2021. – 134 с. (розділ 1. Стор 7-81).

Посібники

1. Інклюзивні історико-культурні туристичні маршрути : навч.-метод. довідник / кол. авт.: О. О. Кравченко, М. С. Міщенко, М. О. Скочко [та ін.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : ЦП Компрінт, 2021. 75 с. Рекомендовано до друку вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 3 від 18 жовтня 2021 р.)

3. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку: досвід м. Умані : навч.-метод. довідник / О. О. Кравченко, Г. М. Кучер, І. Г. Резніченко ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. – 242 с. (Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, протокол № 3 від 28 жовтня 2021 року)

4. Методика викладання фахових дисциплін (Соціальна робота): навч. посібник / уклад.: Кочубей Т. Д. ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. та псих. освіти, каф. соц. педагогіки та соц. роботи – Умань : ВПЦ «Візаві», 2021. 135 с.

1. Наукове дослідження та академічна доброчесність : навч.-метод. посібн. / Уклад. Н. М. Коляда, Н. В. Левченко. Київ, 2021. 140 с.

Методичні рекомендації

1. Методичні рекомендації до виконання магістерських робіт зі спеціальності 231 (Соціальна робота) ; уклад. :**Н. М. Коляда, В. П. Ісаченко**. Київ : ЦП Компрінт, 2021. – 69 с.

2. Підготовка та захист дисертації доктора філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота (методичні рекомендації) / Уклад. **Н. М. Коляда, О. О. Кравченко, Н.В. Левченко**. Київ, 2021. 87 с.

3. Подорожуємо разом : метод. рекомендації / кол. авт.: **Кравченко О. О., Міщенко М. С., Скочко М. О.** [та ін.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : ЦП Компрінт, 2021. 24 с. Рекомендовано до друку вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 3 від 18 жовтня 2021 р.)

4. Методичні рекомендації до проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти ступеня «доктор філософії» спеціальності 231 Соціальна робота / Уклад. **Н. М. Коляда, О. О. Кравченко, С. О. Роєнко**. К. : ЦП Компрінт, 2021. 87 с.

Статті, проіндексовані у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science

№ з/п	Автори (зазначити усіх авторів, наших виділити)	Назва роботи (мовою оригіналу з бази даних і гіперпосиланням)	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск), рік, перша-остання сторінки статті; зазначити бази в яких індексується (Scopus, Web of Science) і квартал випуску (Q1, Q2, Q3, Q4)
1.	<u>Levchenko, N., Isachenko, V., Morhai, L., Koliada, N., Polishchuk, N.</u>	Youth Work in a Higher Education Institution: Formation and Prospects of Development.	Lecture Notes in Networks and Systems	Volume 319. Pages 1242 – 1249. URL: https://cutt.ly/sRcSG2u

Inna I. Osadchenko, Tetiana D. Perepeliuk, Olena D. Baldyniuk, Ruslan V. Masliuk and Andrii A. Semenov	The Essence and Causes of Mass Panic: An Analysis of Data on the Beginning of Quarantine in Ukraine	<i>International Journal of Criminology and Sociology</i>	Volume 9, 2020, pp. 3146-3156 https://www.lifescienceglobal.com/independent-journals/international-journal-of-criminology-and-sociology/volume-9/83-abstract/ijcs/4461-abstract-the-essence-and-causes-of-mass-panic-an-analysis-of-data-on-the-beginning-of-quarantine-in-ukraine Scopus (минулий рік не звітувалась)
Levchenko N., Klymenko Y., Baldyniuk O., Roienko S., Koliada N.	Innovative Forms of Social Non-formal Youth Education	<i>Lecture Notes in Networks and Systems</i>	2021, V. 269, pp. 379 – 386. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-80000-0_45 Scopus
Baldyniuk, O. ., Kolomiets, N. ., Pochynkova, M., Kotlyarenko, S., Furdychko, A. ., & Hryhorchak, I.	Challenges of modernity in the process of modernization of the structure of higher education in Ukraine	<i>Laplage in Journal</i>	7(3A), p.85-91. https://doi.org/10.24115/S2446-6220202173A1371p.85-91 Web of Science
Kravchenko O., Svyrydiuk O., Karpych I. , Boiko O.	Gender Approach to Studying History of Social Work in Ukraine	<i>Advances in Intelligent Systems and Computing</i>	2021 Volume 1378 AISC, Pages 678-685 Scopus
<u>Kravchenko, O., Molochenko, I., Skochko, M.</u>	<u>Rehabilitation for People with Disabilities by Means of Art: Example of the International Art Symposium-Plenary of People with Disabilities</u>	<i>Lecture Notes in Networks and Systems</i>	Volume 263, pp. 313-319. Scopus
Kravchenko O., Mishchenko M., Klymenko Y., Kuzmenko M., Potapchuk N.	Inclusive-Resource Center Specialist' Mental Health	<i>Lecture Notes in Networks and Systems</i>	July 2021, Volume 263, Pages 40 - 47 Scopus
Safin O., Kravchenko O., Mishchenko M., Potapchuk Y.	Peculiarities of Psychologists' and Social Pedagogues' Work in Terms of Quarantine	<i>Lecture Notes in Networks and Systems</i>	/ 2021, 267, pp. 149-157. Scopus

<p>Kravchenko O., Chupina K., Koliada N., Safin O., Bondarenko H.</p>	<p>Psychological and Pedagogical Support of Students with Special Educational Needs in a Higher Education Institution</p>	<p><i>Lecture Notes in Networks and Systems</i></p>	<p>July 2021. Volume 263, Pages 299–306. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-80744-3_37/ Scopus</p>
<p>Kravchenko O., Shelenkova N., Mishchenko M., Boichevska I.</p>	<p>Computer-based testing of complex “Profvybir”. Occupational guidance diagnostics.</p>	<p>Journal of Physics: Conference Series.</p>	<p>Volume 1828, Issue 1, 4 March 2021, Article number 012125 Scopus</p>
<p>Koliada, N., Kravchenko, O., Berezivska, L., Herasymenko, O., Shevchuk, O.</p>	<p>Youth Policy: From Educational Subject to Scientific and Practical Developments.</p>	<p><i>Lecture Notes in Networks and Systems</i> <i>this link is disabled</i></p>	<p>2022, 319, pp. 1235–1241. URL: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57199172551 Scopus</p>
<p>Chernenko, O., Roienko, S., Balanutsa, O., Ivashchenko, B., Romankova, K.</p>	<p>The role of communication and dialogue during studies in higher education institutions</p>	<p>Laplage in Journal</p>	<p>7(3A), p.548-556. https://doi.org/10.24115/S2446-6220202173A1455p.548-556 Web of Science</p>

у закордонних виданнях:

1. Kravchenko O., Koliada N., Isachenko V., Honchar I. Social Activity of Student Youth: Experience of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University. Proceedings of the 4th International Conference on Intelligent Human Systems Integration (IHSI 2021): *Integrating People and Intelligent Systems*, 2021, February 22-24, 2021, Palermo, Italy, pp 241-246.

2. Koliada N., Levchenko N. (2021) Center of employment and professional development of young people with special needs. 5th annual International Technology, Education and Development Conference 8-10 MARCH, 2021 VALENCIA (SPAIN) *LATEST NEWS* We are glad to inform you that INTED2020 <https://library.iated.org/view/KOLIADA2021CEN>

3. Levchenko N., Koliada N. (2021) Activity experience of children and youth organizations of the end of the XIX – early XX century. 14th annual International Conference of Education, Research and Innovation (8th and 9th of November 2021) *ICERI 2021 Proceedings*. ISBN: 978-84-09-34549-6

4. Levchenko, N., & Kolyada, N. (2021). YOUTH AS A KEY CATEGORY OF YOUTH WORK: CONCEPTUAL ASPECT. *Pedagogy and Education Management Review*, (3), 57–65. <https://doi.org/10.36690/2733-2039-2021-3-57> URL: <https://public.scnchub.com/perm/index.php/article/view/68>

5. Oksana Kravchenko. Role of parents in the education of students under pandemic conditions. *Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy*. nr 39(2)/2021. S. 109-118. **(Index Copernicus)**

6. Oksana Kravchenko Iryna Albul. Social and cultural activity of Ukrainian progressive intellectuals of the late 19th – early 20th centuries. SHS Web Conf. Second International Conference on History, Theory and Methodology of Learning (ICHTML 2021). Volume 104, 2021 <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110401001>

у наукових виданнях України (категорія Б):

1. Підвальна Юлія, Павелків Ольга. Адаптація молоді на ринку праці: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Умань, Випуск 2 (7). 2021. – С. 185–195. <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/244651>
5. Балдинюк О. Д., Кравченко О.О. Вплив соціальної реклами на адаптацію студентів: з досвіду факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Умань, 2021. Вип. 2 (7). С. 117-127. <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/244096>
6. Кравченко О. О., Карпич І. О. Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти: з досвіду факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство»*, 2021. №1(11). С. 61–72. 140-Article-Text-258-1-10-20210614.pdf
7. Матрос О.О. Правове забезпечення соціальної інтеграції дітей з інвалідністю. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Умань, 2021. Вип.1 (6). – С. 14–24. <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/234108>
8. Песоцька Ю.Ю. Музейна діяльність в контексті соціокультурного та освітнього просторах. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Вип. 1 (6), 2021 С. 33 – 42 <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/234127>
9. Кравченко О.О., Песоцька Ю.Ю. З досвіду впровадження інклюзивного туризму серед студентської молоді. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Вип. 2, 2021. С. 44-50. <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/236632>
10. Кочубей Т. Д., Міщенко М. С. Психологічні особливості вибору професії старшокласниками з особливими освітніми потребами. *Психологічний журнал*. Вип. 7, 2021. С. 46–50. doi: <https://doi.org/10.31499/2617-2100.7.2021.237170>
11. Кочубей Т. Д., Міщенко М. С. Сучасні підходи до проблеми профорієнтаційної роботи. *Габітус*. №26. 2021. С. 85-88 <http://habitus.od.ua/journals/2021/26-2021/17.pdf>
12. Кочубей Тетяна, Ткачук Юлія Соціальні навички soft skills у системі компетентностей майбутніх соціальних працівників. *Соціальна освіта і соціальна робота*. Умань, 2021. № 2 (7). № 2. С. 43–51 <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/244074>
13. Кочубей Т., Коляда Н., Беспалько М. Загальні засади доступності та адаптації дітей з інвалідністю в умовах інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2021. № 2 (7). С. 4–11. <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/244050>
14. Левченко, Н. (2021). Зміст підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи: з досвіду Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Social Work and Education*, Vol. 8, No. 3. pp. 352–363. DOI: 10.25128/2520-6230.21.3.4 URL: <http://journals.uran.ua/swe/issue/view/14692>
15. Левченко Н. В., Коляда Н. М., Заболотна О. А. (2021). Підготовка докторів філософії із соціальної роботи в Україні: перший досвід та перспективи розвитку. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Випуск 2(7). С. 308 – 321. <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/244872>
16. Левченко Н. В. (2021) Зміст підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи (вибіркова складова освітніх програм). *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 82. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021.
17. Левченко Н. В. (2021) Нормативні документи у сфері молодіжної роботи: міжнародний аспект. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 83. Київ :

Видавничий дім «Гельветика», 2021 С.47 – 56. <http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/77/77-2020.pdf>

18. Левченко Н. В. (2021) «Молодь» та «молодіжна робота»: смислове наповнення понять. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». Випуск 2(49). С. 85–91. <http://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/issue/view/13236/6967>

19. Левченко Н. (2021) Становлення та розвиток молодіжної роботи: європейський досвід *Ввічливість. Humanitas* № 5. С. 19 – 23. <https://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/download/252/227>

20. Кравченко О., Коляда Н. Підготовка PhD здобувачів до управління науковими проектами: з досвіду реалізації ОНП «Соціальна робота». *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2021. № 2 (7). С. 322–330. <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/244877>

21. Поліщук Н.М., Коляда Н.М. Волонтерська здоров'язбережувальна діяльність як форма соціального становлення студентської молоді. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2021. № 1 (6). С. 184–191. <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/234181>

22. Коляда Наталія. Рецензія на навчально-методичний посібник «Супроводжувач осіб з інвалідністю» (2020). *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2021. № 1 (6). С. 260–261. <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/234228>

42. Kravchenko O., Koliada N., Molochenko I. Higher education of students with disabilities at the university: generalization of experience. *Інноватика у вихованні : зб. наук. пр.* Вип. 14. / упоряд. О. Б. Петренко; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін. Рівне : РДГУ, 2021. 355 с. С. 76–89.

<http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/10033/1/%D0%9A%D0%BE%D0%B7%D0%BB%D1%8E%D0%BA%20%D0%9E.%2C%20%D0%9A%D0%BE%D1%81%D0%B0%D1%80%D1%94%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E..pdf>

23. Кравченко О.О., Міщенко М. С. До проблеми фізичного супроводу осіб з інвалідністю. *Наука і освіта*. 2021. №1. С. 56 – 61

<https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/articles/2021-1-doc/2021-1-st8>

24. Кравченко О.О., Міщенко М.С. Соціально-психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. *Вісник Львівського університету*. Серія психологічні науки. 2021. № 8.

<https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/14107/3/Sotsialno-psykholohichna%20pidtrymka%20uchasnykiv%20osvitnoho%20protsesu%20v%20umovakh%20dystantsi inoho%20navchannia.pdf>

в інших виданнях України:

1. Іващенко К.В. Державна політика у галузі виховання «важких» дітей в Україні у період першої третини ХХ століття. Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В.П. Ісаченко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. – С. 151-160 с.

2. Підвальна Ю. В. «Психолого-педагогічні умови адаптації дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти: особливості та проблеми». Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В.П. Ісаченко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. – С. 27-35.

3. Ісаченко В.П. Засоби масової інформації як сучасний інститут соціалізації молоді. Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В.П. Ісаченко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. – С. 43-58.

4. Балдинюк О.Д. Правові основи соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В.П. Ісаченко [та ін.] ; за

ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. – 175с. (С. 19-27).

5. Карпич І. О. Особливості соціалізації дитини в неповній сім'ї Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В.П. Ісаченко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань : Візаві, 2021. С. 35–42.

6. Матрос О.О. Профілактика та компенсація як основні технології оптимізації процесу соціалізації дітей в розлучених сім'ях. Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, О. М. Бойко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань : Візаві, 2021. С. 98-106.

7. Бондаренко Г.В. Підготовка до самостійного життя випускників інтернатних закладів: погляд у минуле. Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В.П. Ісаченко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. – С. 161-171.

8. Кочубей Т.Д., Беспалько М.М. Соціально-психологічні особливості адаптації дітей з інвалідністю в інклюзивному просторі. Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В.П. Ісаченко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. – С. 86-98.

9. Коляда Н. М., Коляда Н. І. Методологічний інструментарій дослідження дитячого руху як соціально-педагогічного феномену //Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В.П. Ісаченко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. – С. 7-19.

10. Албул І. В. Освітньо-виховні феномени формування національної ідентичності: з досвіду минулого. Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, В.П. Ісаченко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. С. 136-151.

– *Тези доповідей:*
на міжнародних конференціях:

в межах України:

1. Албул Ірина. Проектна складова у підготовці соціальних працівників. Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції кафедри філософії КПП ім. Ігоря Сікорського «Соціальна робота: виклики сьогодення. Інноваційні соціальні проекти та волонтерські практики» (Київ, 25 листопада 2021 р.)

2. Моргай Л.А. Насильство в сім'ї як соціальна проблема. *Ключові питання наукових досліджень у сфері педагогіки та психології у XXI ст.* Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 29–30 січня 2021 року). – Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2021. – С.77-80.

3. Natalia Koliada, Oksana Kravchenko. Psychological, pedagogical and medical and social support for children and adults in a pandemic. Proceedings of the II International Education Forum «Best Educational Practices: Ukraine, Europe, World», January 24, 2021, Association for Promotion of Education and Science Globalization SPACETIME, Kyiv, Ukraine, 338 p. – С. 109–112.

4. Коляда Н.М. Актуальні питання підготовки докторів філософії із соціальної роботи в Україні. *Актуальні дослідження в соціальній сфері:* Збірник матеріалів Вісімнадцятої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (17 листопада 2021

р.). Одеса, 2021.

5. Кравченко О.О. Соціально-педагогічний патронаж учасників освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. *Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (12 – 13 березня 2021 року, Київ) / за ред. Ю.М. Швалба. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2021. – С. 103-105.

6. Кравченко О.О. Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : «Мітра», 2021. Т.1. С. 111-115.

7. Кравченко О. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді як завдання закладу освіти. *Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму*: матеріали V міжнародної науково-практичної конференції. м. Кам'янець-Подільський: Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж. 2021. 327-330 с.

8. Кравченко Оксана. Інклюзивний туризм в інклюзивному навчанні: міждисциплінарний підхід. «XXI Міжнародна науково-практична конференція «Інклюзивне освітнє середовище: проблеми, перспективи, кращі практики» (24-25 листопада 2021 року, м. Київ)

за кордоном:

1. Албул І.В. (2021). Можливості соціальної роботи у підготовці молоді до усвідомленого батьківства. Conference Proceedings of the 1st International Conference on *Controversial Issues in Science and Education*. London, UK, 16 April 2021. (pp. 61-71). https://ispic.ngo-seb.com/assets/files/1_conf_16.04.2021.pdf

2. Baldyniuk Olena, Roienko Svitlana Socialization of youth in the conditions of transformation of Ukrainian society // Formation of innovative potential of world science: collection of scientific papers «*SCIENTIA*» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 2), May 7, 2021. Tel Aviv, State of Israel: European Scientific Platform. – С. 31-34.

3. Карпич І.О. Соціальна робота з профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі. *Актуальні проблеми сучасної науки та освіти* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної науки та освіти» (Таллінн, Естонія, 11-13 березня 2021 р.). С. 136–138.

4. Левченко Н.В. Навчально-методичне забезпечення підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи. *World science: problems, prospects and innovations*. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2021. Pp. 746-751. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/01/WORLD-SCIENCE-PROBLEMS-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-27-29.01.21.pdf>

5. Левченко Н.В. Підготовка майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи в ЗВО. *Key Tendencies in Academic Research*: Conference Proceedings of the 1st International Conference, August 20, 2021. Auckland, New Zealand, Primedia elaunch LLC, pp. 22–26. URL: https://ispic.ngo-seb.com/assets/files/1_conf_20.08.2021.pdf ISBN 978-1-63944-542-4

на всеукраїнських конференціях:

1. Албул І.В. До питання соціальної роботи з молоддю щодо формування готовності до відповідального батьківства. *Актуальні проблеми підготовки фахівців*

соціальної сфери : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2021. – С.6-9

2. Підвальна Ю. В. Проблеми соціально-педагогічної адаптації дітей з обмеженими можливостями здоров'я в сучасних умовах інклюзивного навчання / Ю. В. Підвальна // *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Умань, 12 жовтня 2021 р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. Умань : ВІЗАВІ, 2021. – С. 73–76.

3. Балдинюк Олена, Слободяник Наталія Молода сім'я як об'єкт соціальної роботи // *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Умань, 10 жовтня 2021 р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. – С. 6-10.

4. Балдинюк Олена, Ратушняк Оксана Проблема насильства над дітьми, способи її вирішення // *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Умань, 10 жовтня 2021 р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. – С. 10-13.

5. Моргай Л. А. Професійне становлення фахівця із соціальної роботи. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Умань, 21 квітня 2021р.). Умань : Візаві, 2021. С. 54-56.

6. Карпич І. О., Молоднякова І. Соціалізація дитини в умовах школи-інтернат. *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. м. Умань, 12 жовт. 2021 р. та II Міжнар. наук.-практ. симпозиуму з інклюзивного туризму м. Умань, 27 трав. 2021 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Рівненський держ. гуманіт. ун-т [та ін.] ; [ред. кол.: Коляда Н. М., Кравченко О. О., Албул І. В. [та ін.]. Умань : Візаві, 2021. С. 35–38.

7. Шевчук О. Тренінгові методи навчання як ефективний засіб формування комунікативних здібностей майбутніх соціальних працівників. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Умань, 22 квітня 2021 р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. Умань : Візаві, 2021. 112 с. С. 104–107.

8. Песоцька Ю.Ю. Впровадження інклюзивного туризму серед студентської молоді. Всеукраїнська науково-практична конференція «*Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери*». 22.04.2021, м. Умань. 2021. С. 68 – 70

9. Песоцька Ю.Ю. Інклюзивний туризм: в умовах карантину. Можливості цифрових технологій. *Сучасні тенденції розвитку освіти й науки: проблеми та перспективи*: зб. наук. праць / гол.ред. Ю.І. Колісник-Гуменюк. Київ–Львів–Бережани–Гомель–Кельце. 2021. Вип.8. С. 228 – 234 [LNNCPO-Zbirnyk-8.pdf](#)

10. Песоцька Ю.Ю. Організація освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19. *Дистанційне навчання у закладі вищої освіти в умовах пандемії: виклики сучасності*: матеріали Всеукраїнської студ. наук.-практ. онлайн-конференції, м. Умань, 30 березня 2021 р. Умань. 2021. С. 21 – 24

11. Песоцька Ю.Ю. Організація діяльності «інклюзивного табору» засобами музейної педагогіки. *Круглий стіл «Музейна педагогіка в умовах пандемії COVID-19»*, 27 травня 2021 р., м. Київ, 2021. С. 83 – 88

12. Полехіна В. М. Інноваційні форми самозайнятості як один із способів працевлаштування молоді . збірник науково-практичного семінару(Умань, 3 березня 2021р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. – Умань : Візаві, 2021. – 71 с.

13. Кочубей Т.Д. Технологізація підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з жінками, які звільняються з місць позбавлення волі // *Актуальні проблеми вищої професійної освіти*: збірник наукових праць / за загальною редакцією Л.В. Барановської. - К.: НАУ, 2021. – С.39–40.

14. Кочубей Т.Д. Концептуальні основи компетентнісного підходу побудові освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. *Історія та філософія освіти в*

незалежній Україні: контрверзи сучасного наукового пізнання : зб. тез Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 8 червня 2021 р., м. Київ, Інститут педагогіки НАПН України) / [ред. кол. : Топузов О. М., Сисоєва С. О., Дічек Н. П., Култаєва М. Д. та ін. – [Електронне наукове видання]. – Київ : Педагогічна думка, 2021. – С. 129–132.

15. Кочубей Тетяна Дмитрівна, Рябініна Марина Анатоліївна, Ковальчук Юлія Валентинівна. Соціально-педагогічний феномен дитинства: аналітичний огляд. *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи* : матер. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 12 жовтня 2021 р.) та II Міжнар. Наук.-практ. симпозиуму з інклюзивного туризму (м. Умань, 27 травня 2021 р.) ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Рівненський держ. гуманіт. ун-т та ін. / ред. кол.: Коляда Н.М. та ін. Умань: Візаві, 2021.

16. Левченко Н.В. Навчально-науковий напрям діяльності молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи* : Всеукраїнська науково-практична конференція (12 жовтня 2021 р., м. Умань) та Міжнар. наук.-практ. симпозиуму з інклюзивного туризму, м. Умань, 27 трав. 2021 р. С. 49–52.

17. Левченко Н.В. Центр зайнятості та професійного розвитку молоді в закладі вищої освіти. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (22 квітня 2021 р., м. Умань). Умань : Візаві, 2021. С. 46–49.

18. Коляда Н. М. Понятійно-термінологічний апарат дослідження дитячого руху. *Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи* : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 19 трав. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.] ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В. ; літ. ред. Хопта С. М. ; бібліогр. ред. Демида Є. Ф.]. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2021. 72 с. С. 18–19.

19. Коляда Н. М. Регіональні дослідження в контексті інтеграції освіти і науки. *Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контрверзи сучасного наукового пізнання* : зб. тез. всеукр. конф. з міжнар. участю. (8 червня 2021 р., Київ Інститут педагогіки НАПН України). К. : Педагогічна думка, 2021. С. 90–92.

20. Коляда Н.М., Коляда Н.І. Неформальні дитячі та молодіжні об'єднання як впливовий механізм соціалізації підлітків. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Умань, 22 квітня 2021 р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. Умань : Візаві, 2021. 112 с. С. 29–33.

21. Кравченко О.О. Гендерний підхід у вивченні історико-педагогічних процесів. *Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи* : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 19 трав. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.] ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В. ; літ. ред. Хопта С. М. ; бібліогр. ред. Демида Є. Ф.]. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2021.

22. Кравченко О.О. До питання створення безбар'єрного середовища в умовах закладу вищої освіти. *Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контрверзи сучасного наукового пізнання*: зб. тез всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 8 червня 2021 р., м. Київ, Інститут педагогіки НАПН України \ ред. кол.: Топузов О.М., Сисоєва С.О., Дічек Н.П., Култаєва М.Д. та ін. Київ: Педагогічна думка, 2021. С. 205-208.

23. Кравченко О.О. Сучасні напрями реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами. *Актуальні проблеми особистісного зростання*: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м.

Житомир, 13 травня 2021 р.) / Ред. колегія: Л. О. Котлова, Г. В. Пирог / М-во освіти і науки України, Житомирський державний університет імені Івана Франка, соц.-псих. факультет. Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2021. С. 95-97.

24. Кравченко О.О. Фізичний супровід осіб з інвалідністю: вимоги професійного стандарту. *Вісник Науково-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки*. Вип. 7 : Спеціальна та інклюзивна освіта: теорія, методика, практика : матеріали 7-ої Всеукр. наук.-практ. конф. (25 березня 2021 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [головред. Малишевська І. І.[та ін.]. – Умань: Візаві, 2021 р. С. 102-105.

на регіональних конференціях:

1. Моргай Л. А. Особливості роботи соціальних служб з молоддю на підприємстві. матеріали Регіонального науково-практичного онлайн семінару м. Умань. (Умань, березень 2021 р.). Умань : Візаві, 2021. С. 22-29.

2. Полехіна В.М., Сатанівська В. Сприяння здоров'язбереження молоді представлених у деяких вітчизняних нормативно-правових документах/*Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу*: матеріали Регіонального науково-практичного онлайн семінару (Умань, 29 січня 2021 р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. Умань : ВІЗАВІ, 2021. – 55 с. С 39-43

3. Коляда Н. М. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи: від концепцій до практики. *Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю* : збірник науково-практичного семінару (Умань, 3 березня 2021 р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. Умань : Візаві, 2021. 71 с. С. 10–15.

12. Завдання на 2022 р.:

ширше апробувати результати наукових досліджень у науково-метричних виданнях Scopus і WoS, а також міжнародних наукових фахових виданнях;

започаткувати наукове керівництво здобувачами вищої освіти під час підготовки кваліфікаційних робіт спільно із закордонними колегами;

забезпечувати інтегрованість наукової діяльності у світовий науковий простір;

організувати та проводити наукові заходів різного рівня (майстер-класи, семінари, круглі столи, науково-практичні конференції, тощо);

з метою інтернаціоналізації освіти продовжувати співпрацю, наукове співробітництво з міжнародними, закордонними закладами та організаціями.

Керівник наукової теми

Тетяна КОЧУБЕЙ